מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- להכיר מושגי יסוד בספרות: דימוי, שיא, ניגוד, אנפורה, האנשה, תפנית, סיום פתוח/סגור ונושא
- לזהות את המושגים בתוך דוגמאות
- לתרגל שימוש עצמאי במושגים בכתיבה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – התאימו מושג להגדרה

- 1 – ב (השוואה בין שני דברים בעזרת מילת דימוי כמו, כ-, דומה ל-, כאילו)
- 2 – ג (הרגע המתוח והחשוב ביותר בעלילה)
- 3 – ו (הצבה של שני דברים הפוכים זה לצד זה)
- 4 – ה (חזרה על אותה מילה בתחילת משפטים רצופים)
- 5 – א (ייחוס תכונות אנושיות לבעלי חיים או חפצים)
- 6 – ד (שינוי פתאומי בכיוון העלילה)

חלק ב' – זיהוי המושג בדוגמה

1. ב – האנשה
2. א – דימוי
3. ב – ניגוד
4. א – אנפורה
5. ב – שיא
6. ב – סיום פתוח

חלק ג' – נכון או לא נכון

1. נכון – זו ההגדרה המדויקת של דימוי
2. לא נכון – שיא הוא הרגע המתוח ביותר, לא ההתחלה
3. נכון – זו בדיוק ההגדרה של סיום סגור
4. לא נכון – אנפורה היא חזרה בתחילת משפטים או טורים
5. נכון – זו ההגדרה של תפנית

חלק ד' – השלימו את המושג החסר

- 1. שיא
- 2. האנשה
- 3. דימוי
- 4. אנפורה
- 5. ניגוד

חלק ה' – כתיבה עצמאית

- 1. משפט עם מילת דימוי כמו/כ-/דומה ל-/כאילו והשוואה הגיונית בין שני דברים
- 2. בסיום סגור הבעיה נפתרת וברור מה קרה, בסיום פתוח לא ברור מה קרה בסוף

כרטיס יציאה – מה לחפש

- דימוי משווה בין דברים עם מילת דימוי, האנשה נותנת תכונות אנושיות לדברים שאינם בני אדם
- דוגמה עם שני דברים הפוכים כמו אור וחושך
- הרגע המתוח והחשוב ביותר בעלילה

טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בדוגמה אחת מכל מושג על הלוח לפני התרגול העצמאי
- מומלץ לעבור על חלק ההתאמה יחד כפעילות כיתתית לפני העבודה האישית
- בחלק הכתיבה העצמאית כדאי לאפשר לתלמידים לשתף את המשפטים שכתבו

דף תרגול: מושג והגדרה בספרות

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בשיעור זה נתרגל את המושגים הספרותיים החשובים ביותר לניתוח סיפורים ושירים: דימוי, האנשה, ניגוד, אנפורה, שיא, תפנית וסיום פתוח או סגור.

1 חלק א' – התאימו מושג להגדרה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. דימוי	____	**א.** ייחוס תכונות אנושיות לבעלי חיים או חפצים
2. שיא	____	**ב.** השוואה בין שני דברים בעזרת מילת דימוי כמו, כ-, דומה ל-, כאילו
3. ניגוד	____	**ג.** הרגע המתוח והחשוב ביותר בעלילה
4. אנפורה	____	**ד.** שינוי פתאומי בכיוון העלילה
5. האנשה	____	**ה.** חזרה על אותה מילה בתחילת משפטים רצופים
6. תפנית	____	**ו.** הצבה של שני דברים הפוכים זה לצד זה

2 חלק ב' – זיהוי המושג בדוגמה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. השמש חייכה אליי בבוקר - איזה מושג מתאים?

א) דימוי ב) האנשה ג) ניגוד ד) אנפורה

2. הוא רץ מהר כמו צבי - איזה מושג מתאים?

א) דימוי ב) האנשה ג) שיא ד) תפנית

3. אור וחושך, עושר ועוני - איזה מושג מתאים?

א) אנפורה ב) ניגוד ג) דימוי ד) שיא

4. בכל בוקר... בכל בוקר... בכל בוקר... - איזה מושג מתאים?

א) אנפורה ב) ניגוד ג) האנשה ד) תפנית

5. הרגע שבו הגיבור מגלה את הסוד הגדול ביותר בסיפור - איך נקרא הרגע הזה?

א) נושא ב) שיא ג) סיום פתוח ד) ניגוד

6. כאשר לא ברור מה קרה לדמות בסוף הסיפור - איך נקרא סוג הסיום?

א) סיום סגור ב) סיום פתוח ג) שיא ד) תפנית

3 חלק ג' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	דימוי משתמש תמיד במילה כמו, כ-, דומה ל- או כאילו	☐	☐
2	שיא הוא תחילת הסיפור	☐	☐
3	בסיום סגור הבעיה בסיפור נפתרת	☐	☐
4	אנפורה היא חזרה על מילה בסוף משפטים שונים	☐	☐
5	תפנית היא שינוי פתאומי שמשנה את כיוון העלילה	☐	☐

4 חלק ד' – השלימו את המושג החסר

השלימו את המילה החסרה.

1. ה _____ הוא הרגע המתוח והחשוב ביותר בעלילה

2. כאשר מייחסים תכונות אנושיות לבעל חיים, זו _____

3. השוואה בעזרת מילת דימוי נקראת _____

4. חזרה על אותה מילה בתחילת משפטים רצופים נקראת _____

5. הצבה של שני דברים הפוכים זה לצד זה נקראת _____

5 חלק ה' – כתיבה עצמאית

ענו בקצרה.

1. כתבו משפט משלכם שיש בו דימוי

2. הסבירו במילים שלכם מה ההבדל בין סיום פתוח לסיום סגור

🎟️ כרטיס יציאה

מה ההבדל בין דימוי להאנשה?

תנו דוגמה לניגוד

מהו שיא בעלילת סיפור?

איך הרגשתי בשיעור? ☹️ 😐 🙂 😀